NEET
જનીનવિદ્યા અને ઉત્ક્રાંતિ
2

વિભાગ A

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુણ) **[120]**

1. એક માણસ કેટલાક રોગ ધરાવે છે કે જે સામાન્ય સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરે છે. તેઓને આઠ બાળકો (ત્રણ પુત્રીઓ અને પાંચ પુત્રો) છે. બધી જ પુત્રીઓ તેઓના પિતાના રોગથી પીડાય છે. આ રોગ માટે તમો નીચે દર્શાવેલ પૈકી કયા પ્રકારની આનુવંશિકતા સૂચવો છો ?

(A) લિંગસંકલિત પ્રચ્છન્ન (B) લિંગસંકલિત પ્રભાવી (C) દૈહિક પ્રભાવી રંગસૂત્રો (D) લિંગ પૂરતાં પ્રચ્છન્ન

2. બાહ્યકોષકેન્દ્રીય આનુવંશિકતા .... માં જોવા મળે છે.

(A) પેરોક્સિઝોમ્સ અને રિબોઝોમ્સ (B) હરિતકણ અને કણાભસૂત્ર
(C) કણાભસૂત્ર અને રિબોઝોમ્સ (D) હરિતકણ અને લાયસોઝોમ

3. ડ્રોસોફિલામાં .... દ્વારા જાતિ નક્કી થાય છે.

(A) અંડકોષ ફલન પામેલ છે કે અસંયોગીજનન દ્વારા વિકાસ પામેલ છે.
(B) X-રંગસૂત્રોની સંખ્યા અને દૈહિક રંગસૂત્રોની જોડ વચ્ચેનો ગુણોત્તર
(C) X અને Y રંગસૂત્રો
(D) X-રંગસૂત્રોની જોડીઓ અને દૈહિક રંગસૂત્રોની જોડીઓ વચ્ચેનો ગુણોત્તર

4. વનસ્પતિઓમાં કોષરસીય નર વંધ્યતા સામાન્ય રીતે .... માં હોય છે.

(A) સાયટોસોલ (B) હરિતકણનું જનીન સંકુલ (C) કણાભસૂત્રનું જનીન સંકુલ (D) કોષકેન્દ્રનું જનીન સંકુલ

5. નીકોટીઆના સાયલવેસ્ટરીસના પુષ્પો લાંબા દિવસોમાં અને નીકોટીઆના ટોબેકમના પુષ્પો ટૂંકા દિવસોમાં જોવા મળે છે. વિવિધ પ્રકાશ અવધિમાં પ્રયોગશાળામાં ઉત્તેજિત કરવામાં આવે તો તેઓ તે જ સમયમાં તેઓને પુષ્પો આપવા પ્રેરિત કરવામાં આવે અને તેઓનું સંકરણ કરાવતાં સ્વફલન કરતી સંતતિ ઉત્પન્ન થઈ શકે છે. નીકોટીઆના સાયલવેસ્ટરીસ અને નીકોટીઆના ટોબેકમને અલગ જાતિ B ગણતાં શું પરિણામ હશે ?

(A) તેઓ બાહ્યાકારવિદ્યાની દષ્ટિએ અલગ જોવા મળે છે. (B) તેઓને કુદરતમાં આંતરસંકરણ શક્ય નથી.
(C) તેઓ પ્રજનનીય રીતે જુદાં છે. (D) તેઓ દેહધાર્મિક રીતે જુદા છે.

6. બાગના વટાણાની નીચે આપેલ પૈકી કઈ જાતોનો અભ્યાસ મેન્ડલ દ્વારા પ્રચ્છન્નકારક તરીકે થયો હતો ?

(A) ગોળાકાર બીજ (B) પુષ્પની કક્ષસ્થ સ્થિતિ (C) બીજનું લીલું આવરણ (D) શીંગનો લીલો રંગ

7. મેન્ડલ દ્વારા અભ્યાસ કરાયેલ વટાણાના સાત લક્ષણોનું નિયમન કરતાં જનીનો, હાલમાં કેટલાં જુદાં જુદાં રંગસૂત્રો ઉપર આવેલ હશે ?

(A) ચાર (B) સાત (C) છ (D) પાંચ

8. જનીન પ્રકાર અથવા સ્વરૂપ પ્રકારની એક જ જોડી વચ્ચે થતાં બે સંકરણો કે જેમાં જન્યુઓની ઉત્પત્તિ એક સંકરણમાં બદલાયેલ હોય છે કે જે .... થી જણાય છે.

(A) વિરુદ્ધ સંકરણ (B) કસોટી સંકરણ
(C) અરસપરસનું સંકરણ (D) બેવડું મિશ્રજાતિનું સંકરણ

9. ફળમાખીના X રંગસૂત્રના એક છેડે પીળા શરીરના જનીન (y) અને બીજા છેડે કપાયેલા વાળનું જનીન (b) વચ્ચેનું સંલગ્નતાનું માપન 66 યુનિટ છે. આ બંને જનીન (y અને b) વચ્ચેના પુનઃસંયોજનની આવૃત્તિ .... હોઈ શકે.

(A) 100 % (B) 66 % (C) > 50 % (D) ≤ 50 %

10. .... નું બીજું નામ ક્રિસમસ રોગ છે.

(A) ઉંઘવાની (Sleeping) માંદગી (B) હિમોફિલિયા
(C) હિપેટાઈટીસ-B (D) ડાઉન્સ સિન્ડ્રોમ

11. **.......... ના ઉદાહરણ નર માનવીમાં ટાલ હોવી, મૂંછો હોવી, દાઢી હોવી વગેરે છે.**

(A) જાતિ નિર્ણાયક વિશિષ્ટ લક્ષણો (B) લિંગ સંકલિત વિશિષ્ટ લક્ષણો

(C) જાતિ પૂરતાં વિશિષ્ટ લક્ષણો (D) જાતિના જુદા પડતાં વિશિષ્ટ લક્ષણો

12. **રંગસૂત્ર નંબર-21ની વધારાની નકલ દ્વારા ઉત્પન્ન થતો ડાઉન્સ સિન્ડ્રોમ છે. સંતતિના કેટલા ટકા, અસર પામતી માતા અને સામાન્ય પિતા આ અનિયમિતતાથી અસર પામે છે ?**

(A) 25 % (B) 100 % (C) 75 % (D) 50 %

13. **......... ના કારણે ફળમાખી ડ્રોસોફિલામાં બે જનીનો A અને Bના મુક્ત વિશ્લેષણનો અભાવ જોવા મળે છે.**

(A) વિયોજન (B) પુનઃસંયોજન (C) સંલગ્નતા (D) વ્યતિકરણ

14. **માનવીમાં X-રંગસૂત્ર ઉપર આવેલ પ્રચ્છન્ન જનીનો હંમેશા .... હોય છે.**

(A) લીથલ (પ્રાણઘાતક) (B) સબ લીથલ (ઓછા પ્રાણઘાતક)

(C) ફક્ત નરમાં જ જોવા મળે છે (D) ફક્ત માદામાં જ જોવા મળે છે.

15. **દૈહિક જનીનો A અને B માટે નર માનવ વિષમયુગ્મી છે અને હિમોફિલિયા જનીન “h” માટે અર્ધયુગ્મી પણ છે, તેના શુક્રકોષ માટે કયું પ્રમાણ હશે ?**

(A) $\frac{1}{8}$ (B) $\frac{1}{32}$ (C) $\frac{1}{16}$ (D) $\frac{1}{4}$

16. **એક સામાન્ય સ્ત્રી, જેના પિતા રંગઅંધ હતા તે સામાન્ય પુરુષ સાથે લગ્ન કરતાં, તેના સંતાનો ...... હોઈ શકે.**

(A) 75 % રંગઅંધ (B) 25 % રંગઅંધ (C) બધા જ સામાન્ય (D) બધા જ રંગઅંધ

17. **સંકરણના પિતૃઓ પૈકી એકના કણાભસૂત્રમાં વિકૃતિ હતી, તે સંકરણમાં પિતૃને નર તરીકે લેવામાં આવેલ હતો. F_2 ના વિશ્લેષણ દરમિયાન સંતતિમાં તે વિકૃતિ .... માં જોવા મળેલ છે.**

(A) સંતતિનું $\frac{1}{3}$ પ્રમાણ (B) સંતતિમાં એક પણ નહીં

(C) બધી જ સંતતિઓમાં (D) સંતતિઓનું 50 % પ્રમાણ

18. **સ્વફલન દર્શાવતા ત્રિસંકરીત વનસ્પતિ .... બનાવે છે.**

(A) 8 જુદા જુદા જન્યુઓ અને 64 જુદા જુદા ફલિતાંડો (B) 4 જુદા જુદા જન્યુઓ અને 16 જુદા જુદા ફલિતાંડો

(C) 8 જુદા જુદા જન્યુઓ અને 16 જુદા જુદા ફલિતાંડો (D) 8 જુદા જુદા જન્યુઓ અને 32 જુદા જુદા ફલિતાંડો

19. **વિકૃતિ બાદ, જનીનિક ફેરફાર (લોક્સ), સજીવોના લક્ષણોમાં થતો ફેરફાર .... ને કારણે થાય છે.**

(A) પ્રોટીનની રચના (B) DNA સ્વયંજનન

(C) પ્રોટીનસંશ્લેષણ પદ્ધતિ (D) RNAની પ્રત્યાંકન પદ્ધતિ

20. **જુદી જુદી જાતનાં જન્યુઓ ઉત્પન્ન કરવા માટે A*a*B*b* જનીન પ્રકાર ધરાવતાં વટાણાના છોડ સાથે કયા પ્રકારના જનીન પ્રકાર ધરાવતી વનસ્પતિ સાથે સંકરણ થવું જોઈએ ?**

(A) AABB (B) A*a*B*b* (C) *aabb* (D) *aa*BB

21. **ચોક્કસ લોક્સના સ્થળે, વૈકલ્પિક કારક ‘A’ નું આવર્તન 0.6 છે અને વૈકલ્પિક કારક ‘*a*’ નું આવર્તન 0.4 છે. અમુક પ્રદેશની સમતુલાએ થતાં અવ્યવસ્થિત પ્રજનન સમયે વિષમયુગ્મીનું આવર્તન કેટલું હશે ?**

(A) 0.36 (B) 0.16 (C) 0.24 (D) 0.48

22. **ડાયપેટર્ન લાર્વાની લાળગ્રંથિના રંગસૂત્રો, જનીન માપણી માટે ઉપયોગી છે, કારણ કે..........**

(A) તેઓ જોડાઈ જાય છે (B) તેઓ કદમાં ઘણાં લાંબા હોય છે.

(C) તેઓને સરળતાથી અભિરંજિત કરી શકાય છે (D) તેઓ આંતરીક રીતે ફરીથી બેવડાયેલ રંગસૂત્રો છે.

23. **.......... ના હિમોલાયસીસ સાથે ગ્લુકોઝ 6-P. ડીહાઇડ્રોજીનેસનો અભાવ સંકળાયેલ છે.**

(A) શ્વેતકણો (B) લસિકાકણો (C) રુધિરકણિકાઓ (D) રક્તકણો (RBCs)

24. **સામાન્ય દૃષ્ટિ ધરાવતી સ્ત્રી કે જેના પિતા રંગઅંધ હતા, તે રંગઅંધ પુરુષ સાથે લગ્ન કરે છે, ધારો કે આ યુગલનું ચોથું બાળક છોકરો હશે. આ છોકરો ....**

(A) રંગઅંધ કે સામાન્ય દૃષ્ટિ ધરાવતો હોઈ શકે

(B) રંગઅંધ જ હોવો જોઈએ

(C) સામાન્ય રંગની દૃષ્ટિ ધરાવતો હોય

(D) ચોક્કસ રીતે તે રંગઅંધ હશે કેમ કે તે રંગઅંધતાના વિકૃતકારક માટે વિષમયુગ્મી છે.

25. નીચે પૈકીનો કયો રોગ આનુવંશિક નથી ?

(A) સાયસ્ટીક ફાઈબ્રોસિસ (B) થેલેસેમિયા (C) હિમોફિલિયા (D) ક્રેટીનિઝમ

26. માનવ માદા કરતાં માનવ નરમાં હિમોફિલિયા સામાન્ય રીતે જોવા મળે છે, કારણ કે............

(A) બાલ્યાવસ્થામાં બાળકીઓ વધુ પ્રમાણમાં મૃત્યુ પામે છે.

(B) આ રોગ Y સંલગ્ન પ્રચ્છન્ન વિકૃત જનીનને કારણે થાય છે.

(C) આ રોગ X સંલગ્ન પ્રચ્છન્ન વિકૃત જનીનને કારણે થાય છે.

(D) આ રોગ X સંલગ્ન પ્રભાવી વિકૃત જનીનને કારણે થાય છે.

27. .... નું ખાસ લક્ષણ, 21મા રંગસૂત્રની ત્રણ નકલોને કારણે 47 રંગસૂત્રો ધરાવતી મહિલામાં જોવા મળે છે.

(A) સુપર ફીમેઈલપણું (B) ટ્રિપ્લોઈડી (C) ટર્નર્સ સિન્ડ્રોમ (D) ડાઉન્સ સિન્ડ્રોમ

28. જો રંગઅંધ સ્ત્રી સામાન્ય દૃષ્ટિ ધરાવતાં પુરુષ સાથે લગ્ન કરે તો તેઓના સંતાન ....

(A) અડધા રંગઅંધ અને અડધા સામાન્ય (B) $\frac{3}{4}$ રંગઅંધ અને $\frac{1}{4}$ સામાન્ય

(C) બધા જ રંગઅંધ (D) બધા જ સામાન્ય દૃષ્ટિ ધરાવતા.

29. નીચે પૈકી કયું ઉદાહરણ બહુજનીનિક આનુવંશિકતા ધરાવે છે ?

(A) નર મધમાખીની ઉત્પત્તિ (B) વટાણામાં શીંગનો આકાર

(C) માનવમાં ચામડીનો રંગ (D) મીરાબીલીસજલાપામાં ફૂલનો રંગ

30. .... કારણે માનવીમાં ક્રાય-ડુ-ચાર્ટ સિન્ડ્રોમ જોવા મળે છે.

(A) પાંચમા રંગસૂત્રની ટૂંકી ભૂજાનો અડધો ભાગ છૂટો પડી જાય

(B) પાંચમા રંગસૂત્રની લાંબી ભૂજાનો અડધો ભાગ છૂટો પડી જાય.

(C) 21મા રંગસૂત્રની ટ્રાયસોમી

(D) XX રંગસૂત્ર ધરાવતા અંડકોષનું Y રંગસૂત્ર ધરાવતાં શુક્રકોષ દ્વારા ફલન થાય ત્યારે,